

Szerkesztőségi iroda

Sepsi-Szentgyörgyön
Csiki-utca, Matheovics-féle
ház, hová
a lap szellemi részét illető
kérdések küldendők.

Kiadó hivatal:

BERNSTEIN MÁRK

könyvnyomdája
hová a hirdetések és
előfizetési pénzek
bérmentesen intézendők.

NEMERE.

Politikai, társadalmi, szépirodalmi és közgazdasági lap.

A „Háromszéki házipar-egylet” hivatalos közlönye.

Megjelenik ezen lapheten-
ként kétszer:
csütörtökön és vasárnap.

ELŐFIZETÉSI FELTÉTEK

Helyben házhoz hordva, vagy
vélkre postán küldve

Egész évre . . . 6 ft — kr.

Fél évre . . . 3 ft — kr.

Negyedévre . . . 1 ft 50 kr.

Hirdetmények díja:

3 hasábos petit-sorért, vagy
annak helyéért 6 kr.

Bélyegdíj külön 30 kr.

Nyitlőr sora 15 kr.

Az országházból.

— december 6-án.

Öreg és fiatal atyái a honnak csakugy nyuj-
tozkodtak, nevettek, — csakugy csináltak a nagy
„zaj”-t és a nagy „derűtség”-et, mint máskor
szokták. S mégis meunyre más kép tárult a be-
lépő elé. Az a C alakú karzat, hol máskor a höl-
gyek, az ifjuság s elvéve a házban néhány ide-
gen uraság gückereztet, elczelt vagy bámult az
alattuk levő kopasz és üstökös fejekre — vagy
fejekre — ez alkalommal daliás fiatal, erőteljes
férfi és öszbecsavarodott tisztas öreg emberekkel
telt meg. Öt száz tagból álló küldöttség jelent
meg a fővárosban, hogy előadja azon indokokat,
melyek a budapest-zimonyi vasutnak Szabadkán
átvezetését követelik nemcsak az ország, hanem
összes Európa kereskedelmi érdekében. Ezen kül-
döttség foglalta el az országház karzatát, hogy
fölsmerhesse az ő képének viselőjét — a hangjá-
ról. Ezuttal azonban Hegyessy Márton a szél-
sóbáról vállalta magára a naphősenek nem épen
könnyű tisztét. Nagy megbotránkozására Mada-
rász, Szederkényi, Thaly és Orbán kol-
legáknak, Hegyessy azt a merészséget követte el,
hogy a kormány által beterjesztett, a hadmentesi-
tési adóról szóló törvényjavaslatot helyeselte. Sőt
még tovább is ment e vakmerőségben: kimutatta
történelmi adatokkal, hogy a katonai adó eszméje
helyes és demokratikus. Kijelentette, hogy a pro-
gressivitást ohajtja alapul venni a jövedelmi adó-
nál, de a katonai adónál ezt nem tartja igazságos
alapnak. Valakit, mert gazdag, magasanban adó-
tattni meg, mint a mennyibe egy katoná felfoga-
dása kerül: zsarolásnak tartja. Többször reflektált
Madarász korábbi beszédére — és saját pártjának
többször odamondta a keserű igazságot, mely sze-
rint nem államférfiúhoz illő eljárás, csupán elle-
nezhetnémségből a kormány minden eljárását meg-
támadni. Beszédét azon kijelentéssel végezte, hogy
a védelmi adó eszméjét, — mely mint csemete az

egyenlőség nagy eszméjéből vette eredetét, igazsá-
gosnak és demokratikusnak tartja s ha hibás in-
tézkedései a részletes tárgyalás során kijavíthatnak,
annak elfogadásához hozzájárul.

Utána Madarász szólalt fel, helyreigazit-
va a neki tulajdonított azon mondatát, hogy ő nem
tartja megengedhetőnek, hogy kötelességek teljesi-
tését követeljük azoktól, kiknek jogot nem ad-
tunk. Ő csak annyit mondott: a ki ez országban
jogot nem élvez. — Még egy helyreigazítása után
Szederkényi, majd Thaly szólalt fel, szavaik hely-
reigazítása végett. A kérvények tárgyalása miatt
a vita folytatása, melyben szólásra még öten van-
nak feljegyezve, a következő ülésre halasztott.

Lázár Mihály is hallatta szűzbeszédét az
országházban általános derűtség közt.

A kérvények tárgyalása volt napirenden.

Kézdí Vásárhelyről 48 nő kérte a kisüstökbeni
pdlínkafőzés engedélyezését.

A kérvényi bizottság véleménye a következő:
A 19. sorsjegyzék második szám alatti kérvényre
hozott határozat értelmében kiadatik a pénzügy-
miniszternek.

Lázár Mihály: A t. miniszterelnök ur
nagyon jól tudja azt, hogy a nők nem csak a ki-
sebb tárgyakban, hanem az országosokban is nagy
szerepet szoktak játszani. (Nagy derűtség) Negy-
vennyolc nő kérelmezik van, kik a kis üstök
engedélyezését kérelmezik. (Nagy nevetés) A t. mi-
niszterelnök ur azt is jól tudja, hogy Kézdí-Vá-
sárhely lelkes fia, kik, 1848-ban is és azután is
megmutatták hazaszeretettüket és a szabadságra
való törekvésüket, mégis elveik feladásával vagy
szegreaskasztásával mindig kormánypárti képvise-
lőket választottak mostanig. Uraim én azt hiszem,
hogy nemcsak a jelent kell méltányolni, hanem a
jövőre is kell gondolni, mert a ki nem ismeri a
székely nőnek jeles és talpraesett voltát. (Derűt-
ség) nem várhatja azt, hogy a jövő választások
alkalmával, ha ez életkérdésben is nem deferal a
ház, a jövő választásra is befolyással lesz; hatni

fognak férjeikre, hogy ellenzéki képviselőt válasz-
szanak. (Derűtség.) Azért tisztelettel kérem, hogy
méltóztassék a t. ház a november 8-iki határozatá-
hoz következetesen lenni és elhatározni azt, a mit
akkor elhatározott, hogy a miniszter utasítsassék,
hogy még ez évben adjon be törvényjavaslatot
(Helyeslés a baloldalon.)

Vécsey Tamás és Nagy Gábor felszólá-
lása után a kérvényi bizottság véleménye elfo-
gadatik.

A képviselőház december 6-iki ülésén
a védelmi adójavaslat folytatólagos tárgyalása al-
kalmával Pulszky Ágost, Tisza Kálmán miniszter-
elnök s Hegyessy Márton tartottak beszédet. Pulsz-
ky a javaslatot nem fogadta el; a miniszterelnök
a Pulszky beszédében foglaltakra tette meg ész-
revételeit, Hegyessy pedig saját pártjával ellentét-
ben, s ennek méltatlan felháborodása és folytonos
zajongása közt kijelentette, hogy a javaslatot, mint
a melynek alapját igazságosnak tartja, elfogadja.
Beszéde heves személyes felszólalásokat vont ma-
ga után, Madarász József, Thaly Kálmán és Sze-
derkényi Nándor részéről. Ezután a tárgyalást
félbeszakították, s a kérvények kerültek tárgyalás
alá. Végre Trefort közoktatásügyi miniszter felett
Csatár egy interpellációjára, mit a ház nagy töb-
bsége tudomásul vett.

A képviselőház karzata még sohasem volt
oly népes, mint akkor. A pest-zimonyi vasut Halas
Szabadka Újvidék felé irányítását kérelmező s
jelenleg a fővárosban időző 500 tagu küldöttség
foglalt a karzatokon helyet. Pulszky Ágost épen
heves támadásokat intézett a kormány ellen a vé-
delmi adójavaslat tárgyalása alatt, mikor a karza-
tok összes ajtai megnyitlakt, a küldöttség beözön-
lött, s fekete félkörben az egész karzatot elfoglál-
ta. A zaj és robaj miatt Pulszky kénytelen volt
beszédét pár percre félbeszakítani.

Csanády Sándor leteszi mandatumát.
Mint a „Bihar” értesül, a berettyó-újfalui kerület
ismert képviselője, Csanády Sándor nemskára le-
teszi képviselői mandatumát s végleg visszavonul
a közélet teréről.

Az a hír, hogy a delegatiók 16-án fognak
összeülni, legalább is korai és alaposságot an

A „Nemere” tárczája.

A beteg leány.

„Anyám, anyám, édes anyám,
Vesd meg azt az ágyat!
Fázom nagyon, testem reszket,
Nagyon beteg lányod.”

„Lányom, lányom, szép virágom
Ájkd halvány, néma!
Tegnap este virasztottunk,
Nem aludtál még ma!”

„Anyám, anyám, édes anyám!
Szívem sajog, dobban;
Nem tudom mi, ugy égeti,
Minden-perczbe’ jobban!”

„Lányom, lányom, gyöngyvirágom!
Egész tested lázban;
Vigadtatok, mulattatok
Az estveli táncban.”

Ereszkedik lassan a nap
A hegyek ormára;
Egyre hervad, halványul
A leány orcája

Tegnap este a fonóban
Kedvese ölében;
Még ma este kiterítve
Rózsák közelében.

Bóhm József.

Egyről-másról.

Sepsi-Szentgyörgy, 1879. decz. 9-én.

Hó leesett, fagy beállott, Nemere szele meg-
indult, ropogós télünk van. Akár csak egy falusi

kisasszony: időjárásról kezdem beszélni. Pedig
ezuttal kivételesen, megbocsáthat nekem mindenki,
még a legtökéletesebb szalon-ember is. Mert most
az időjárás főtenyező — nemzetgazdasági szempont-
ból. Hogy unalmas ne legyenek, legott kirukkolok
vele, miszerint a férjeikről van szó s eszmétársítás
utján azok feleségeiről és leányairól, tehát a nők
ről. A mióta befagyott és a vizizten szilárd testté
tömörült birodalom felett uralkodik, azóta meg-
gyűlt a baja férjének, apának, és kereskedőnek
egyaránt. A férjek tucztat számla czeplik haza
feleségeik számára a korcsolyát, az apák er-
szényét 3-4 „halifax” támadja meg egyszerre,
a kereskedések boltjait pedig minden három
lépésnyire ott himbál a korcsolya kis és nagy
kiadásban.

A napnak minden órájában reggeltől estig
csinos kurtaruhás, piczi lábu hölgyekkel van tele
a jég. Azóta nincs otthon az asszony, meleg kan-
dalló mellől hideg világba kívánczozott. — „Jössz
é a jégre, ma kedvesem?” — „Hogy ne mennék
lellem!” — „De fu a Nemere, nagy hideg van.”
— „Mit se tesz, csak egyszer kimehessünk.” S
csakugyan, ha egyszer künn vagyunk, elfeledtünk
mindent: csak a szabad tér, a csapongó pajzán
kedvtelés leli helyét. Mit tördök azazt X. úr, ha
ötször-hatszor bukfenczet vet a fagyton, mit bánja
azt Y. kisasszony ha nagyot heppen is, vannak ga-
vallérok, a kik az eseteken megkönnyö-
rülnek. A csipős szél kékre-vöröstre csipdeste az
arcot s egy-egy természetesebb ifjú úrnak olyan zo-
mánczot kapott az orra, mint a jó kovász os ugor-
ka; hanem azért mindenki igyekszik vidám képet
válni ezekhez a nyomorúságos dolgokhoz, a mi
aztán olyan kinézetet kölcsönöz nekik, hogy az em-
bernek kedve jön őket megsajnálani.

Csupán a férjek komolyodnak el egy kicsit
azon indiskret helyzet fölött, mikor helyette más
valaki köti fel udvariasságból a felesége korcsol-
lyáját.

Mikor aztán a jég hátán jóból és rosszából is

kijutott elég, megpihenni ott vannak a „pletyka-
padok”. Eféle nemcsak a sétáton, nemcsak a ká-
véház előtt, hanem itt is van bőven. — A hideg
egy kissé bezárja a különben beszédese ajkakat,
de azért az elröppent rapzodisztikus mondatokból
egy hosszu referátát lehet összeállítani fillérestély-
ről, bálorkról, külső és belső világról stb. Megtud-
juk innen, hogy a fillérestélyek például igen jők
volnának, ha rossz nem volnának, nagyon mu-
latságosak volnának, ha unalmasok nem lennének,
szóval a megjegyzések találtnak. X. ur hat á-
s s s felolvasása hat ásitásnál is többet oko-
zott; az Y. ur szavaltára nem oda való volt. Z-né
vagy X-né asszonyát megbántották ezzel meg
ezzel, Y. kisasszony pedig feléje sem megy többet
a fillérestélyeknek. Mindezek igen lényeges meg-
jegyzések s itt ott találtnak is. Mert ime, a fea-
tebbiek után csakugyan nem látható ez és ez né
a fillérestélyeken, a másik pedig örök hajadonságot
fogad azon esetre, ha valaha még beszélni is fog
eféle estélyekről.

A referens azonban nem elégszik meg eny-
nyivel; kitudja a bezárt beszédese ajkairól még
azt is, hogy például a rövid farsang hosszu mu-
latságokat ígér; hogy lesznek bálók, szépek, fé-
nyesek; hogy közelebbről egy boldog Szilveszter-
éjnek nézhet elébe az, a ki részt akar venni a
„kosaras mulatságban”. Nincs semmi, a mit meg
ne tudhatnánk s annak idejében kipublikálai el-
mulasztanánk, már csak azért is, hogy legyen mi-
ről még többet beszélni, találgatni és mende-
mondázn.

Oh az a „pletyka-pad” felséges intézmény!
Beillik az szépen a 19-ik század keretébe, sőt töb-
bet mondok: ha ki találtnak onnan venni, — ugy
nem lenne az tökéletes, mint a hogy az új „Hali-
faxok” nem tökéletesek.

Azért hát légy üdvöz pletyka-pad!

Üdv neked jégpálya!

—P.

nál kevésbé vehet igénybe, minthogy a közös minisztertanács még határozatot sem hozott ebben a kérdésben. Kétségtelen azonban, hogy a delegációknak decz. hóban ülésezniök kell, hogy a közös költségvetésben legalább ideiglenes intézkedések történhessenek. Ha tehát egyfelől az osztrák parlament tárgyalásait, másfelől pedig a közelgő karácsonyt tekintjük, igen valószínű, hogy a delegációk 15. és 18-dika közt fognak ülésezni Bécsben.

A „Neue fr. Presse“ londoni táviratát közöl, melyben azt hirdeti, hogy Anglia, Ausztria-Magyar- és Németország közt egyezkedések jöttek létre abból a célból, hogy közös lépéseket tegyenek a szultán ellenében, a kinek ígéretei mindinkább megbízhatatlanná válnak. Amint Bécsből értesül az „Ellenőr“, e hírek semmi jelentőséget tulajdonítani nem lehet.

A tényállás ma is ugyanaz, a mely néhány héttel ezelőtt volt, midőn az angol hajóhad fenyegetődzve közeledett a török vizekhez. Akkor mi e tényállást egész szabotossággal irtuk körül. Az ázsiai reformok, melyeket Anglia sürget, csak a török birodalom felüdülésére és megszilárdítására szolgálnak. Ugyancsak ezen oknál fogva a bécsi és berlini kabinet rokonszenvével találkozunk a brit kormány ezen törekvései. De az, a mit Ázsiában létesíteni akarnak az angolok, nem európai dolog s nem tartozik a berlini szerződés keretébe. A brit kormány akciója kizárólagosan a ciprusi szerződésre támaszkodik, mely Török és Angolországok magán ügye, és melyhez az európai hatalmaknak semmi közük. Evégből Anglia nem is kérte ez ügyben Európa támogatását, és így bécsi, berlini és londoni kabinetek közös fellépéséről sem lehet szó. Ez a helyzet ma sem változott.

A háromszék-barcozasági vasut.

Gróf Schweinitz Gyulától.

III.

Legutóbbi cikkünkben felsoroltuk az adatokat, melyek világot vetnek arra, hogy minő viszonyok vannak Háromszéken a marhaállomány, mint a gazdasági hordor legfőbb tényezőjéről illetőleg. Brassó megyében e tekintetben a következő viszonyokat constátálhatjuk:

Van ugyanis e megyében:

7464	pár ló,
105	„ bival,
3402	„ ökör,
193	„ svájci tehén és ökör

együtt 11164 pár és 10459 tehén.

Itt tehát a teherhordó marhaállomány tekintetében még kedvezőtlenebbek a viszonyok mint Háromszék megyében.

Összesen 25,270 pár teherhordó marha van, s a jelenlegi gazdálkodási eljárás lényeges megváltoztatása nélkül keresztül lehetne vinni a teherhordó marha felhasználását; t. i. jobban táplált lovakat kellene alkalmazni, mi különben, egyjelentőségű lenne a trágya szaporításával, mit most meglehetősen elhanyagolnak.

A projectált vasut közvetve a lótenyésztést is emelnie s a vidéken kevesebb, de jobb lovakat tenyésztenének, a mi financialiter is nagy haszon volna.

A tehének száma, a teherhordó állatok redukciója mellett, fölmehetne:

14,809+9986	darabra Háromszék megyében,
10,456+9794	„ Brassó megyében;

tehát együtt 45,135 darab.

Legyen már most megengedve, hogy magyarázzam meg, mit jelent e szám.

Az egész keleten tudvalevően marhazsirt és vaját használnak az ételekbe a disznózsír helyett: a marhazsírnak (olvasztott zsírnak) és vajnak nagy részét p. o. Romániába Ausztriából és Németországból s csak a jelen év III. negyedében Ausztriából az erdélyi részeket át 157 mmázsánál több sajt vitetett Romániába.

Ha már most a tehének felerésze saját házi szükségletre levágatik, még mind marad a fennemlített 45,133 ból 22,567 darab.

Egy tehát 300 napon át ad 1444 liter tejet, vagyis naponként átlag 395 litert, a mi nincs igen magasra számítva. Az 1444 liter tej, 4160 kilogramm tejet ad: ehez képest 22,567 tehén egy egész éven át 940 ezer 141 kilogramm vajjal termel. Ez kereskedelemben hozzá, még pedig kilóját 70 krral: a 940,141 kiló vaj értéke éppen 658 ezer 98 frt tesz.

Ezzel szemben a tervezett pálya bevételeinek szállítmányokból 329,258 frtra kell menniök; következőleg már csak a haszonmarha (Nutzvieh) szaporításával 32,840 frtnyi bevétel származnék, egészen eltekintve attól, hogy mindkét megyében tulajdonképp csak a teherhordó erők pazarlása szűnt meg, minthogy a mezőgazdasági viszonyok teljes reformjának csak akkor lehet ösvényt nyitni, ha a birtokrendezés és tagosítás keresztülvitetik, mire névszer fájdalom, még mind nem terjesztett javaslat a törvényhozáshoz elébe.

A gazdálkodás egyrészt, különösen a népet az ellenvetést teheti, hogy ha a mostani fuvarok elesnek és az állati erő a gőzerő által helyettesítetik, akkor a marha, mely most fuvarozásra

használtatik, nehezen nélkülözhető, kevesebb trágyát lehet előállítani stb.

Amde ha a sok ló helyett, melyek most olyan roppant nyomorúságosan tápláltnak, kevesebb lesz, e helyett azonban vagy tehének tartatnak vagy pedig a megmaradandó lovak jobban tápláltnak: akkor ez minden esetre a legelőmarha létszámának csökkenését fogja jelenteni azonban trágya mindenestre több fog előállítani, mint most.

A teherhordó erő kevésbé és a haszonállatok szaporodása azonban nem fog rögtön be következni; ez átalakulás csak lassan-lassan történik meg, sőt már a románai vasuti csatlakozás létre fogja hozni az itteni viszonyok megváltozását, legalább is mindazokban a falvakban, melyek Romániával fuvarozási összeköttetésben állottak.

Különbön egészen eltekintve a föld- és erdőmíveléstől, mind Háromszék, mind Brassó megyében találunk több olyan iparágat, melyek, ha jó közlekedési eszközök lesznek, bizonyosan tovább fejlődnek és cikkeik számára a távol keleten is biztos piacokat fognak találni.

Igen messze vezetne, ha e helyütt fejtegetni akarnánk az ipar lehetséges fejlődését; annyi azonban bizonyos, hogy a vidék, melyet a tervezett vasut keresztül fogna szelni, az erdélyi részek között a tehetősebbek közé tartozik.

Háromszék és a Barcozaság síkságain buján tenyészik gabona, törökbuza, a dohány még nagyobb mértékben termelhető, mint most, cukorrépa természetesen mi sem áll utjában, kender, len, hüvelyes vetemények szabad földhasználat mellett még kiterjedtebb mérvben termelhetők s végül a marhatenyésztés fölvirágzására megvan itt minden kedvező föltétel.

Nyílt levél.

Tisztelt szerkesztő ur! Az igazság érdekében szíveskedjék a következő soroknak tért engedni becses lapjában.

A honi lapok f. évi nov. 1., 2-diki számaiban közölve volt, hogy a székely miv. és közs. egylet választmányi ülésén valaki azt jelentette be, miszerint a „Székely nem. muz.“ alapja, melyet özv. Cserey Jánosné ö. nagysága bizonyos pénzalappal a székely egyetemnek ingylen adományozott, nem egyéb, mint tudatlanságból összegyűjtött lóhalmaiz! — Illetőnek rossz akaratból, vagy tudatlanságból eredt kacsája egyik, mint másik esetben megrovást érdemelne; de mi csak az egyletet tudjuk sajnálni, hogy ilyen megbízható referenciák vannak, s feleletül, csak az alapító nőhöz intézett levelet közöljük mely így szól:

1494 sz. 301.879

Budapest, M u z e u m. nov. 24. én.

Nagyságos asszony!

Gyengélkedem, ez oka, hogy becses levelére oly későn felelek; bocsánatot kérek.

Sajnálom, hogy erdélyi utam alkalmával az idő rövidsége nem engedte, hogy nagyságodnak személyesen fejezzem ki tiszteletemet, melyet nagyságod iránt mindenki érez, ki a régiségekkel foglalkozik, s a tudományosság iránt érdeklődik, ha azon nagyszerű gyűjteményt szemléli, melyet a székely nemzetnek ajándékozni méltóztatott. Sajnálom, fájjalom, hogy ezt éppen ott, hova szánta, illően megbecsülni nem tudják. A könyvtár becses, legszebb gyöngyjei azon kódexek, melyeket most az Akadémia megbízásából Szilády Áron tudós hazánkfa használ fel. Az őstörténelmi gyűjtemény nem nagy, de ritka s érdekes tárgyakat foglal magában, melyek közül néhányat a „M. Nemzeti Múzeum“ lerajzoltatott későbbi kiadás tekintetéből.

A középkorban s az erdélyi fejedelmek idejéből is sok szép emlék diszítja a „Székely nemz. múzeumot.“ Nevezetesen az anyag ipari honti termékei, s gazdag a régi himzések sorozata. A természetudományi gyűjtemény gyarló ugyan eddigéig, ezt azonban legkönnyebben s legolcsóbban lehet kiegészíteni: erre csak egy-két oly egyénnek szorgalma szükséges, mely az erdélyi flórával és faunával foglalkozik, — csudálkozom, ha a sepsi-szentgyörgyi tanárok közt nem találkoznék mindig egy-kettő, ki ily tárgyak gyűjtésére szentelné szabad idejét.

Szóval nagyságod ajándékában megvan azon mag, melyből egy oly múzeum keletkezhetik, minő a tudományosság színvonalának megfelelő. Félek azonban, hogy azon közönységgel mely hazánkban sok helyütt uralkodik a tudor any iránt, nagyságodnak szép alapítványát nem fogja kifejlesztetni, s hogy a székely n. muz. is oly holt kincs fog maradni, mint a marosvásárhelyi Teleki könyvtár, melynek gyűjteményeit a por lepi el, vagy a gyulafehérvári Batthyányi könyvtár, melyben egy remek üvegfestmény, a legszebb országban, a rendezetlen ásványok közt hever.

Szükséges, hogy minden múzeumban legyen egy a h o z e r t ő r, tisztességes fizetéssel; nem elégséges erre, hogy esetleg egy tanár, ki a múzeum iránt nem viseltetik különös rokonszenvével, ki, pótfizetés mellett, ezen helyet mellékfoglalkozásul töltse be. Nagyságod érezte azt s fejtetelal kötötte, hogy ez őt fizetessék, a múzeum által lett adva, de a székely törvényhatóságok nem gondolkodnak a fizetésről s oly alapról, melyből a gyűjtemények szaporíthatnának.

Vége következik.

A „Kronstädter Zeitung“.

A „Kronstädter Zeitung“ ismét a „Nemeré“-vel és a „Nemereistákkal“ foglalkozik s bár hatalmas tiltakozik az ellen, mintha ő a maga részére apológiát írna, de a valóságban csakugyan szükségessé vált a védekezés azon ellene felhozott vádakra, hogy ő Brassóban a magyar államellenes üzemek közegébe süllyedt le. — Örövendünk, hogy brassói levelezőnk alkalmat szolgáltatott neki „hazafias“ álláspontja kifejtésére. A muszka-török háboruk alatt elkövetett s szemére lobbantott magyarellenessé igatásait indokolni akarván, a következőket írja:

Teljességgel nincs szándékunkban most sem, hogy magunk számára apológiát írjunk és magunk csak a fentebbi balga fecsegése ellen védjük, hanem csak azt akarjuk bebizonyítani, hogy valóban egy tökfilkóval, vagy egy számba nem vehető sujtával van dolgunk.

Pro primo a brassói tanácscsal áll szembe, a miért a „Kronstädter Zeitung“-nak nem tömi be a száját. Nem világos hülyeség-e ez? Ki hallott még ilyet? — A tanács természetesen azért nem tenné ezt, minthogy csupa szászokkal és alakkal — a kik a panszlavok legbensőbb barátai volnának — van megfőtve. Hol van az a sok román tanácsbívatnok? Egyetlen gyakornok kivételével csak olyanokat láthatunk, a kik nincsenek ott. — Brassó románai slavo-philek! Igazságos Isten! Előbb lesz Grünwald Bélából, a nagy szláv-falból slavo-phile, mint a románokból. Miért hogy folytonosan ilyen „nonsens“ t hallunk utánfecsegni, milyent a „Kelet“-ben és a „Magyar Polgár“-ban szoktunk olvasni.

Mikor Románia, élén vitéz fejedelmével, a Dunát átlépte, akkor a románokat a máskülönbön okos magyar újságok is csak per „oláh“ traktálták s azt jósolták nekik, hogy a félhold előtt megfutamodnak. Mikor pedig bekövetkezett Plevna és a háborúnak vége lett, akkor „vitéz románokká“ váltak s a magyar sajtó a Romániával való szövetség mellett emelt szót. — Minden gyermek tudja, hogy a brassói és hétfalusi románok szövetségesi és barátai a magyaroknak, a mit eléggé bebizonyítottak azzal, hogy az utolsó képviselőválasztás alkalmával a szebeni notabíis conferencia passivitási határozata dacára Brassóban Perczel urnak, a magyarnak vezetésére alatt Mayert választották képviselőnek, Hétfaluban pedig a csángóknak Hentert ur vezetésére alatt egy magyar képviselőt — és pedig milyent — segítettek át.

Ujabbi Nemere-mártásában a fentebbi felhozta, hogy mi Csernajeffer és társaiért lelkesedtünk míg ők (a Nemereisták) véres könyveket hullattak a testvérmizetést stb. Mi természetesen nem hódoltunk egy magyar-török testvériség tébolyának, nem járultunk semmivel a sajnálatra méltó módon fiaskót vallott Kerim pasa diszkardájához, nem hitük meg Brassóba a szoftákat, és nem rendeztünk putschot. Ohajtottuk a muszka-knak és románoknak a győzelmet, mert meg voltunk győződve, hogy Bismarck ágyudörgéshez hasonlítható hangjával az orosz hatalom terjeszkedése elé vetet fog kiáltani Magyarországot ezért nagy hálával tartozik Bismarcknak. A magyarok tökéletesen kigyógyultak a turkomaniából, mikor látták, hogy fiaik Bosznia véres harczterein a moslimek handszárával nem éppen kellemes ismereteket kötöttek.

A nemereista moszójában végre a Barcozaság országgyűlési képviselője föllépetnek nevezetűk. Olyan ez, mint a mopsz historija, mikor a holdat megugatja. Talán hallott a mi emberünk valamit Dr. Szilágyi Dező képviselőről, vagy talán Hoffmann Pál képviselőről és az ellenzék más coripeusairól. Na hát tudja meg, hogy Zay képviselő ezen urakkal, a kiknek meghamisítatlan hazafiságát bizonyára senki sem vonja kétségbe — barátságos módon közlekedik, hogy azok az ő indítványait becsülni tudják, s csak nem régiben is Brassó megye kérelme ügyében az egész ellenzékkel együtt a Zay féle javaslat mellett szavaztak, a melyben Tisza Kálmán durva törvénysértéssel vádoltatott. Hasonlóképen áll a dolog Seben megyének az elmúlt ülésszak alatt tárgyait kérésével is a hirdett alispánválasztásra vonatkozólag. Perszel azok, a kik Tisztát fetis gyanánt imádják, nem átalják, hogy mindenkit, a ki Tisza mellett nincsen, hazafiatlannak szájdanak.

Nem tagadhattuk meg olvasóinktól, hogy egy „Kr. Z.“ bölcse politikájával s hazafias szellemű gondolkodásával meg ne ismertessük. A fentebbi-ekhez azt hisszük n-m kell kommentár, magyarázat nélkül is könnyen kitalálhatni ebből, hogy azon válságos kül politikai viszonyok közt legnagyobb diplomata a „Kronstädter Zeitung“ volt, ki ha ezt kellő időben elárulja vala — nagy hasznát vették volna neki a hatalmak. Kár!

Különbön szeretnők, ha a „Kronstädter Zeitung“ megmagyarázná nekünk, hogy minő logika van abban, hogy „ők (a „Kronst. Ztg.“) kívánták a muszka k győzelmet, azért, mert tudták, hogy a „dörgő Bismarck“ határt fog vetni a muszka terjeszkedéseknek.“ Az ilyen politikai észjárás fogadja őszinte gratulációinkat.

VIDÉKI ÉLET.

Sepsi-Arkos, 1879. decz. 5.

A községi olvasó egyesület könyvtára gyarapítására folyó év november 22-én jótékony célú táncszertélyt rendezett, melynek összes jövedelme 76 ft 70 kr.; ebből levonva a 38 ft. 55 kr. kiadást, a könyvtár részére tiszta jövedelem maradt 38 ft. 15 kr. A befolyt összegből felülfizettek: Nagy Imre 30 kr. Széplaki Dénes, Farkas László, Karácson Ferenc 20—30 kr. Rápolti Mózes 40 kr. Mácsek Ferenc 50 kr. — Előre fizettek: Br. Apr. Gábor 2 ft. Salati András, Nagy József, Veress Györgyné, Téglás Mihály, Makoldi Viktor 1—1 ft. Vajna Sándor 60 kr. Szabó József 50 kr. — Ezen részvételt azon kéréssel mondunk köszönetet a t. közönségnek, hogy hasonló körülmények közt pártolását tőlünk ne vonja meg. Ezen, mindenesetre örvendetes hírt kötelességünknek tartjuk a nyilvánosság elé hozni. S midőn ezt tesszük, ohajtásunk az, hogy a népevel, — közmiveltésnek a valódi apostolát képező eszme csirájában ne szűnjék meg létezni, hanem nőjön, izmosodjék értünk és a jövő nemzedék boldogságáért. Az eszme üdvös, a cél másíthatatlanul nemes, az eszközök melyekkel állandóan hasznossá tenni akarjuk: tiszták, s mégis éreznünk kell azon részvételeket, melylyel Arkos község legnagyobb része iránta viseltetik. Valóban bámulatos hidegséggel viseltetik iránta községünk fiatalsága, kinek először is önmagáért kellene az ügyet lelkesen felkarolni és magáéval tenni, mert hitünk szerint a fiatalság egyik tagja sem áll a miveltés oly fokán, miszerint elmondhatná magáról, hogy már nézve a tanulás nem szükség. Kérjük a község minden tagját a hozzánk való csatlakozásra, de tettel is tudunk segíteni magunkon. Az év kevés híjjával már lejárt. Vajha számunk a következő évben több lenne mint eddig volt.

A rendező bizottság.

KÜLÖNFELÉK.

— A szombati fillérestélyen, melyen Császár Domokosné és Nagy Elekné lesznek a házi asszonyok, Kelemen Lajosné urasszony és Nagy Leona kisasszony zongorázní fog, dr. Szász István ur felolvas, Remenyik Kálmán és Fogolyán István urak tiltakoznak zenekíséret mellett s Gyárfás Győző ur szavalni fog. Az estélyt zongorajáték zárja be.

— Figyelmeztetjük olvasóinkat a brassói gazdasági takarékpénztár részvénytársulatnak lapunk utolsó oldalán látható nagy hirdeteményére. Valóban örülünk, hogy egy tisztán a földművelő osztály emelését célzó magyar intézet valahára létesülhetett. Ez életképes intézet élén álló igazgatóság és felügyelő bizottság oly derék, kipróbált hazafiakból van összeállítva, kiknek márcsak nevük és munkásságuk is teljes biztositékát nyújtja a solidaritásnak és komolyságnak. Különösen ajánljuk ez intézetet a vidéki kisebb intézetek és magánosok figyelmébe. A brassói gazd. takarékpénztár részvénytársulat igen csekély provizó mellett az ottani „National-Bank”-hoz szülő váltókat beadja és kiváltja, tehát létjoga és előnye elvitathatlan. Felhívjuk közönségünket, hogy már csak a patriotizmus szempontjából is karolják fel lelkesen ez intézetet, mely szép jövőt ígér s ilyeképpen úgy egyesek, mint intézetek megrendeléseiket saját jól felfogott érdekében megtegnni.

— Tájékoztató. A korcsolyázó egyesület választmányának idei decz. 3-án tartott üléséből, a közönség tájékoztatója véget, szükségessé tartjuk közölni az alábbi határozatokat: 1. Tagsági jegy 2 ft; családok azon kedvezményben részesülnek, hogy a tagsági jegy megváltása mellett egyet kivéve, minden korcsolyázó tag után 50 kr. fizetnek. 2. Helybeliek csak azon esetben korcsolyázhatnak a pályán, ha előbb az egyesület tagjaivá lettek: vidékiek azonban egy vagy kétszeri korcsolyázásra, mint vendégek, szívesen láttatnak 3. Hogy a nem korcsolyázó tagok is részesüljenek némi élvezetben, az egyesület két darab szánkáról is gondoskodott. 4. Minden egyetli tagnak jelvényvel kell megjelennie a jégpályán, jelvények kaphatók egyft. pénztárnok t. Binder Lajos úrnál. 5. Vasárnap d. utánként két szán, esetleg berkocsi fog a pályán állni, melyek a közönséget csekély díjért a pályához szállítják. S. Szentgyörgy, 1879. decz. 4-én. B. Apor Gábor, id. elnök. Simó Dénes titkár.

— Az Olt folyón Málnás és Oltszem között a jégzajlás a mederben megállott, s a víz nagy része kicsapott medréből. A jég megindítása ha az ide járás nem enyhül, aligha sikerülhet még a legnagyobb költség és erőfeszítés mellett is.

— Hirdetmény. Csikmegye területén lévő Csik-Rákoson f. évi december 16-án új postahivatal lép életbe, mely összeköttetését az ott keresztül vonuló malle illetőleg szekérkúldöncz posták által nyerni. Kézbesítési kerületét Csik-Madaras, Csik-Madefalva, Csik-Rákos és Göröcsfalva képezik. E postahivatal a kitűzött napról fogva levél és kocsi postai küldemények felvétele és kiadásával 200 forintig terjedő bel és 75 frtig terjedő külföldi (Németország, Helgoland, Schweiz) utánvételei küldemények, 100 frtig terjedő után-

vételi jegyek kezelésével, az Osztrák-Magyar, Németország Helgoland, Franciaország, Algír, Luxemburg, Oláhország, Schweiz, Belgium, Németalföld és Észak-Amerika egyesült államaiba 200 forintig terjedő utalványok felvétele és kiadásával van megbízva. Nagy-Seben, 1879. decz. 1-én. — A magyar királyi postaigazgató. Foltért Ferencz.

† Toldy István, a Kisfaludi társaság tagja, a fiatal írói nemzedék legkiválóbb harcosa, ki a politikai és szépirodalmi téren egyaránt jeles működésével azon név méltó örökösének mutatta magát, melyet apjától Toldy Ferencztől örökölt, hosszas szenvedés után f. év december 6-án 35 éves korában jobb létre szenderült. Benne kitűnő erőt vest az irodalom; sokoldalú tehetség és rendkívül munkabíró szorgalom előkelő helyet biztosítottak számára. Sok szép reményt vitt magával a sirba, noha már sokat beváltott.

— Kaland egy rablóbandával. Az „Alföld”-ben írja egy aradmegyei utazó: A múlt napokban Magyaráról hazafelé indultam öreg gazdasszonyom és kocsiom kíséretében. Sötét este volt már, midőn a lugozdi magaslatokra fölérve, a járkosi csárdához közeledtünk, mely arról nevezetes, hogy mióta e vidéken lakom, közelében és szomszédságában 9 rablási eset fordult elő. Pár száz meternyre ezen ominózus csárdától elvesztettük kocsiunk egyik kerekét s mialatt kocsiomat vissza-küldénem az elvesztett kerék megkeresésére, én az öreg gazdasszonyom fegyvertelenül maradtam a megfeneklett szekeren. Azonban nem sokáig voltunk egyedül, mert a sötétben csakhamar három alak közeledék ovatos csúszással a kocsik felé. Én — egészen fegyvertelenül levén — felugrottam az az egyik lóra s villámsebessé vágtattam Kujed felé, hol lármát üttem, azonban segítséget nem tudtam kapni a rablók ellen. Meg kelle elgednem azzal, hogy K. urtól, ismerősömtől revolvért kölcsönöztem, melyet utközből arra használtam, hogy a legfontosabb igyekezők közé lövöldöztem. Ez használt, mert a távollétem alatt kocsimat és lovamat elrabolni készülő utonállók a lövésekről azt hívték, hogy csendlegyenek közelednek, eliramodtak úgy, hogy mire kocsimhoz értem, nyomuk sem volt a rablóknak. Ilyen a mi vidékünkön a személy- és vagyonbiztonság.

— Regény az életből. Berlinben nem régen halt meg egy fiatal asszony. Halálós ágyán bevallotta férjének töredezett szavakkal, hogy már egyszer férje volt, habár mint leány ment nőül hozzá. Beszédéből részleteket nem lehetett megtudni, de halála után iratai közt nyomát találták, hogy előbb egy szenvedélyes játékos katonatiszthoz ment nőül, ki hamis játék miatt bebörtönözött s a börtönből halt meg. Egy kis leányuk is maradt. A nő álszeméremből elhallgatta a dolgot s gyermekét egy nőjének adta. A meghatott férj nemcsak megbocsátott elhalt nejének, hanem magához vette a kis leányt s gyermekévé fogadta.

— A lelkesedés néha nagyon kellemetlen forrában nyilvánul. Wjalba orosz városkában a színtársulat drámai primadonnája, Hozsiakovskaja Parmenova Borbála tartozott az odaváló meszárrosnak, Strelokovnak 24 rubellel marhahússért. Adóssága azonban fizetéséhez képest olyan tekintélyes volt, hogy azt kifizetnie nem tudta. A meszáros nagyon szeretett színházba járni, s ott is volt minden előadásán. A napokban az adós hölgy a „Venczei színész” című szerepét játszotta, s a karzatán ülő Strelokov annyira el volt ragadtatva a jeles előadás által, hogy dörgő hangon kiáltott le a karzatról: „Parmenova Borbála! önnek adják az adósságát a húst, a minek az árát tartozik!” A közönség nem értette a közbeszólást, homeri kacajban tört ki. A művész azonban beperelte bámulóját elégtételért.

3-ik közlemény

a Székely nemzeti muzeum részére beküldött tárgyakról.

Sztupa Andorné szinigazgatóné, egy jezsuita réz kereszt, egy selyem keszkenő (török). Csiki Gyula (Marosvásárhely) egy 100 frtos, 10 ft, 5 ft, 2 ft, 1 ft, 30 kr, 15 kros bankó cédola 1848-ból. Szentiványi Ignác (K. Nyujtód) egy növény sájtó, egy fali kosár börrrel kirakva. Kerner Péter igazgató (Arad) egy iskolai értesítő 1878/9-ról. Antal Ferencz (Árapatak) 3 drb. kövesült csiga. Lisznyói Jakó Elek (Lisznó) egy kő csákány, 3 drb. római ezüst pénz, 2 drb. lengyel (Sigismund) ezüst pénz. Bedő József igazgató (Baróth) egy iskolai értesítő 1878/9-ról. Schmidt Ignác hadnagy (Sepsi-Szentgyörgy) egy ezüst pénz 1705-ből. Ráduly Mihály zenész (S. Szentgyörgy) egy olkmány szerződés 1705-ből. Zathureczky Gyula (Baróth) 5 drb. bankó cédola 1848-ból. Bence Gergely erdős (Salmetz-bánya) 180 faj erdői növény száritva. Domokos Sándor (Hatolyka) 250 drb. növény száritva. Bartha Ferencz adópnézari ellenőr (D. Szt. Márton) 5 darab réz pénz (oszátrák), egy olasz bajkó 1847., egy oláh 2 bani 1867-ből. Zádor Zoltán színész egy Tóth Endre (szinész) szivarszipkája. Tompa Miklós szolgabíró (Uzon) egy bubos vöcsök elevenen. Gr. Toldalagi Mari (Nyárad-Szent-Benedek) 1 drb. réz, 2 drb. ezüst pénz. B. Györffy Árpád (Csapó) 3 drb. ezüst pénz (Ferdinánd).

Ormos Zsigmond Temesvármegye főispánja, 1 drb. déliországrészek békebevezése évszázados bronz emlékéremét. Miskolci Ferencz (Bukureszt) egy orosz-török háboruban használt szuronyos török löfegyver. Albert Balázsné (Sz. Dánya) egy drb. régi török tallér.

S. Szentgyörgy, 1879. nov. 27-én.

Po'sa József,
főispán

PIACZI ÁRAK

Sepsi-Szentgyörgyön 1879. december 8-án

Egy hektoliter	legszébb	9.---
	közepes	8.80
	gyöngébb	8.---
	vegyes	---
	legszébb	5.20
	közepes	5.---
	legszébb	4.---
	közepes	3.80
	legszébb	2.65
	közepes	2.60
Kilogramm	Törökbuza	4.80
	Kása	11.---
	Borsó	5.20
	Lencse	8.80
	Fuszulyka	5.---
	Lennag	---
	Burgonya	1.20
	Marhahús	—,42
	Disznóhús	—,44
	Julius	26.---
	Faggyu (friss)	32.---

Hivatalos árufolyamok a budapesti ár- és értéktársaság 1879. december 9-én.

Magyar aranyjárdék	96.---
Magyar vasúti kölcsön	115.50
Magy. kel. vasúti államköt. I. kibocsátás	74.25
Magy. kel. vasúti államköt. II. kibocsátás	85.75
Magyar kel. vasúti államköt. 1876. évi	77.50
Magyar nyeresémi-sorsjegy-kölcsön	109.---
Magyar szőlődezmaváltási kötvény	88.50
Magyar földterhermentesítési kötvény	88.50
Magy. földterherment. kötv. záradékkal	86.25
Temes-bánati földterhermentesítési kötvény	87.50
Temes-bánati földterherment. kötv. záradékkal	85.---
Erdélyi földterhermentesítési kötvény	85.25
Hórvát-szlavon földterherment. kötvény	---
Osztrák járdék papírban	68.60
Osztrák járdék ezüstben	70.50
Osztrák járdék aranyban	81.---
1860-iki állansorsjegyek	131.---
Osztrák-magyar bankrészvény	843.---
Magyar hitelbank-részvény	262.---
Osztrák hitelintézet-részvény	279.---
Ezüst	---
Cs. és kir. arany	5.51
20 frankos arany (Napoleon'dor)	9.29
Német birodalmi márka	57.65
London (3 havi váltókért)	116.50

Felelős szerkesztő: Málk József.

Kiadótulajdonos: Bernstein Márk.

Arverési hirdetés.

Kovácsa közönsége részéről a szesz, pálinka és sörárlási jog, valamint a piaczmá szedhetési jog stb folyó év december hó 14-én délelőtti 9 órák a községházánál nyilvános uton az 1880-ik évre haszonbérbe kiadandók.

A feltételi pontok a község házánál hivatalos órákban megtekinthetők.

Kovácsán, 1879. december 2.

DEÁK ALBERT, Ifj. DEÁK KÁROLY,
községi jegyző. 2—3 községi bíró.

Haszonbéri hirdetés.

Árkos közönsége által a szesz- és pálinka árulás az 1880. évre f. decz. 18-án d. e. 10 órák a községházánál árverés után haszonbérbe kiadatik. A feltételek alulírtak megtekinthetők a községházánál.

Árkos, 1879. dec. 2-án.

BARABÁS SÁNDOR,
községi bíró.

GAZDASÁGI TAKARÉKPÉNZTÁR

részvénytársulat Brassóban.

Alaptőke 100,000 forint osztr. ért.

Igazgatótanács:

Elnök: Gróf KÁLNOKY PÁL.

Alelnök: SEETHAL FERENCZ.

Tagok: MAURER MIHALY,
BÉLDI TIVADAR.
Báró SZENTKERESZTY BÉLA,
PETKY FERENCZ.

Felügyelő bizottság:

Elnök: SZÉKELY GERGELY.

Tagok: Gróf KÁLNOKY FELIX.

KÜNLE JÓZSEF, ügyvéd és orsz. képvis.

A még hiányzó két bizottsági tag a betevők évi gyűlésén ezek közül választatik.

Igazgatók:

ALEXI THEOCHAR és MAURER VICTOR.

A Gazdasági Takarékpénztár működését a következő üzletágakban folyó évi decemberhó 1-én kezdette meg.

- 1) Elfogad kamatozó betéteket. (Közönséges betéteknél legmagasabb kamatul évi 6% állíttatott meg. A kamatok a betét napjától a felvétel napjáig számíttatnak és így a betevők kamatveszteséget nem szenvedhetnek. Rövidebb időre szóló betéteknél a kamatláb esetről esetre közösen állíttatik meg.)
- 2) Kölcsönöket ad gazdáknak, földmivelőknek, iparosoknak és kereskedőknek — biztosított adóslevelek, zálog és váltók mellett.
- 3) Őrzés végett elfogad értékpapírokat és másnemű értéktárgyakat.
- 4) Ad kölcsönöket értékpapírokra és gazdasági terményekre.
- 5) Bevált szelvényeket.
- 6) Elfogadja váltók és hitelpapírok,
- 7) elvállalja idegen váltók kiváltását és benyújtását az osztrák-magyar bank itteni fiók-, úgy mint az itteni piac összes pénzintézeteinél.
- 8) Elvállalja alapítványok és mindennemű tőkék kezelését.
- 9) Elfogad a bel- és külföldi tőzsdékre szóló megbízásokat.

A takarékpénztár helyisége:

a FÖTÉR, REMENYIK ISTVÁN ur házában.

Hivatalos órák: 9—12-ig délelőtt.

Brassó, 1879. november hó végén.

Az igazgatóság.